

متن پرسش

سلام علیکم: مقام معظم رهبری: اگر راه امام را گم کنیم یا فراموش کنیم یا خدای نکرده عمداً به کنار بگذاریم، ملت ایران سیلی خواهد خورد. تعدادی از طلاب زیر نظر مستقیم حجت الاسلام و المسلمین استاد محمدرضا فلاح (ریاست محترم موسسه فتوت استان قم) برای شناخت مکتب امام راحل در مدت حدود یک ماه با تلاش های خود موفق به جمع آوری سیر مطالعاتی مکتب امام نمودند که الحمدلله تا به امروز استقبال خوبی از طلاب و دانشجویان مشاهده نمودیم. این سیر مشتمل بر ۱۶ مرحله می باشد که رونمایی از مرحله اول آن در روز میلاد امام رضا (علیه السلام) صورت گرفت که نحوه اجرا و معرفی و مقدمه سیر توسط استاد بزرگوار حجت الاسلام فلاح نوشته شد و به مشتاقان ارسال گردید. یکی از کارهایی که برای تشویق و ترغیب تشنگان مکتب امام نیاز است و گروه پشتیبانی سیر به آن می پردازند مصاحبه یا نوشته و یا ارسال بصورت مجازی از اساتیدی است که در مکتب امام راحل صاحب نظر هستند. خواسته ای که فرزندان شما در گروه پشتیبانی از سیر مطالعاتی دارند این است که بعد از ملاحظه نوشتاری که توسط استاد فلاح پدید آمده است نظر و توصیه خود را برای تشنگان مکتب امام راجع به ضرورت فراگیری این سیر در عصر حاضر و انس با امام راحل را بفرمایید و در صورت صلاحدید راجع به سیرمطالعاتی ای که ادائه گردیده فرزندان خود را توصیه نمایید. از اینکه مزاحم وقت شریفتان گشتم عذرخواهی می نمایم. نوشتار حجت الاسلام و المسلمین فلاح راجع به ضرورت و چرایی سیر و ارائه سیر لزوم سیر مطالعاتی از جمله اموری که باعث توفیق مندی در شناخت درست از هر حوزه و میدان معرفتی می شود، در پیش گرفتن یک مطالعه مستمر و برنامه دار و البته روشمند در آن حوزه است. آنچه به این مسأله کمک می کند در دست داشتن «سیر مطالعاتی» حساب شده ذیل موضوع مد نظر است. چندین سال است شاهدیم که معرفی برخی سیرهای مطالعاتی چون بینش مطهر، طرح ولایت، آثار علامه حسن زاده و ... مخاطبین متعددی را متوجه خود نموده و آثار خوب و امیدبخشی روی مطالعه گران گذاشته است. ارائه سیر مطالعاتی ضمن این که زمینه انتخاب و معرفی کتابهای مناسب در یک موضوع یا حوزه مطالعاتی را فراهم می کند، یک پوشش روانی برای ایجاد اطمینان در مطالعه گر و حفظ انگیزه او برای ادامه دادن مطالعه برنامه دار در یک زمینه فراهم می نماید. سیر مطالعاتی به مخاطب این اعتماد را می دهد که یکی از بهترین آثار در این موضوع معرفی شده است. یکی از موضوعاتی که امروزه بیشتر متوجه ضرورت آن و نیاز جدی ما به آن شده ایم «گفتمان امام» یا «مکتب معرفتی امام خمینی» و در امتداد آن «اندیشه مقام معظم رهبری حفظه الله تعالی» که در شمار بهترین مفسرین و تفصیل دهنده آرا و اندیشه های حضرت امام

رحمة الله عليه و اکنون به نام مکتب امام و مبتنی بر آن رهبر نظام و انقلاب شکوهمند اسلامی است. در میان سیرهای پیشنهاد شده جای سیر مخصوص گفتمان امام و رهبری که به ما در بازخوانی صریح اصول فکری این بزرگواران مدد برساند، خالیست. جهت برآوردن این نیاز سیر مطالعاتی پیشنهادی این یادداشت تحت عنوان «سیرمطالعاتی مکتب امام» طراحی شد. آنچه در ادامه می‌آید توضیحاتی درباره محتوای و چگونگی اجرای این طرح می‌باشد. سیر مطالعاتی مکتب امام روند سیر مطالعات گفتمانی در چهار عنوان و محور مفهومی تعریف شده است؛ «اندیشه توحیدی»، «مکتب سیاسی امام»، «انقلاب اسلامی» و «سلوک انقلابی»: ۱ اندیشه توحیدی: آبشخور قطعی مکتب فکری امام راحل و مقام معظم رهبری اندیشه توحیدی آنها است که اندیشه‌ای ناظر به عمل است. شناخت اندیشه توحیدی امام راحل و رهبر انقلاب، ما را با بنیادهای نظری مکتب امام و عقبه تئوریک انقلاب اسلامی آشنا می‌کند. با تکمیل تدریجی این شناخت به وضوح می‌بینیم که «مکتب سیاسی حضرت امام» به پشتیبانی «اندیشه توحیدی» ایشان شکل گرفته و انقلاب اسلامی بسط اجتماعی اندیشه توحیدی امام خمینی است. ۲ مکتب سیاسی امام: از میان منظومه فکری حضرت امام رحمة الله علیه آنچه که بیشتر مورد تأکید مقام معظم رهبری حفظه الله تعالی است و اصولی از آن را مرتب به جامعه تذکر می‌دهند همین مکتب سیاسی ایشان است. ما گمان داریم مکتب سیاسی امام را که پیروزی انقلاب مدیون تحلیلها و توصیه‌های برآمده از آن است، به خوبی شناخته‌ایم، ولی واقعیت چنین نیست؛ ما تنها تک گزاره‌هایی ناپیوسته از اندیشه امام در خاطر خود داریم. ما هنوز به این مکتب فکری برای پیشبرد مقاصد امروز و فردای انقلاب اسلامی عمیقاً احتیاج داریم و شناخت ما از این منظومه فکری نه جامع و نه عمیق است. اگر این‌گونه پیش برویم علاوه بر این که کارهای نهضت و نظام گره خواهد خورد مکتب امام نیز دچار تحریف و فراموشی و در آخر حذف قاطعانه از صحنه‌های فعال اجتماعی خواهد شد. ۳ انقلاب اسلامی: فکر امام تنها در گوشه کتابخانه‌ها و محافل فکری محدود نماند. به لطف الهی با مجاهداتهای او و یاران فرهیخته و فداکارش طوفان بزرگی به نام انقلاب اسلامی مبتنی بر بنیادهای نظری امام و مدرسه ایشان شکل گرفت و جهانی را متأثر نمود. این واقعیت از عمق زیادی برخوردار است و برای آن که بتوانیم در مدار انقلاب قرار بگیریم باید به خوبی آن را و تطوراتش را و آثار و برکاتش را و تهدیدهای دیروز و امروزش را و نیازهای راهبردی‌اش را بشناسیم. فهمیدن این حقایق و نشر آنها باعث جلوگیری از بسیاری از حرکت‌های منحرف و خطرناک در جامعه و استفاده بهتر از فرصتهای خود برای خدمت به انقلاب خواهد شد. ۴ سلوک انقلابی: نه انقلابی بودن بی‌نیاز از یک سلوک متناسب انقلابی است و نه انقلاب خمینی در این باب بی‌سخن است. بماند که دغدغه اساسی حضرت امام و مغزای قیام او اساساً همین سلوک معنوی بوده است و لا غیر. امام خمینی که خود یک شخصیت متعالی توحیدی است و سالها در حوزه علمیه شیعه تحت تربیت بزرگان اخلاق بوده است به یک سنت معنوی و اخلاقی نیرومند تعلق دارد و خود نیز دیدگاه‌های اخلاقی - تربیتی مهمی عرضه نموده است. باید با این دیدگاه‌ها آشنا شد و این بعد اصیل انقلاب

اسلامی امام را برجسته نمود. برای این سیر مطالعاتی پنج مرحله در نظر گرفته‌ایم. هر مرحله عهده‌دار تأمین سطحی از محتوای فکری مکتب امام است که در مرحله پیشین نبوده است. در هر مرحله ذیل هر یک از این چهار مبحث یک کتاب و در مجموع چهار کتاب معرفی می‌شود. نکته‌ای که باید به آن توجه داشت این است که کتابهای معرفی شده هر یک به انگیزه مستقلی تألیف شده است و ممکن است انطباق کاملی با مقطع و مرحله معرفی شده نداشته باشد و همچنین ممکن است تکرارهای زیادی در مباحث باشد. این نکته معلول آن است که محققین آشنا با اندیشه‌های امام و رهبری و همچنین خود امام و رهبری هیچگاه به نیت تأمین نیاز یک سیر مطالعاتی چند ساله در باب مکتب امام و انقلاب دست به تألیفات متعدد مبتنی بر هم نزده‌اند. در این یادداشت تنها به معرفی کتابهای مرحله اول پرداخته‌ایم. کتابهای مراحل بعد به تدریج خدمت عزیزان معرفی خواهد شد. ۱ جهت مطالعه هر کتاب یک زمان‌بندی ارائه شده است؛ ۲ هر کتاب به اختصار معرفی و توصیف خواهد شد. کتابهای مرحله اول در همین یادداشت معرفی شده است؛ ۳ در انتهای مطالعه هر کتاب یک کاربرگ خدمت عزیزان تقدیم می‌شود که با پاسخ به آن میزان تسلط به دست آمده توسط خود عزیزان سنجیده خواهد شد؛ ۴ یکی از نکته‌های مطلوب برای ما این بود که این سیر با جمعی اولیه از تاریخی مشخص شروع شود و به صورت هماهنگ به پیش برود. در عین حال اجرای این سیر مطالعاتی مقید به این برنامه دسته‌جمعی نیست؛ ۵ پیشنهاد ما این است که هر عزیزی که بنای این مطالعه را دارد حتماً دو یا چند نفر را با خود همراه کند و مطالعه را به صورت گروهی انجام بدهند؛ ۶ به همین جهت یکی از پیشنهادها برگزاری یک جلسه مباحثه در هر هفته با محوریت کتاب معرفی شده و با تعیین حجم مطالعاتی آن هفته است؛ ۷ عزیزانی که به مطالعه کتاب می‌پردازند می‌توانند ملاحظات خود را با مدیر کانال در میان بگذارند و پاسخ دریافت کنند؛ ۸ در کنار این متون کلیپ‌ها و بیاناتی نیز در کانال «سیما: سیر مطالعاتی مکتب امام و رهبری» برای استفاده بیشتر تقدیم می‌گردد؛ ۹ در هر مرحله علاوه بر چهار کتاب ارائه شده چند کتاب نیز به عنوان کتابهای پشتیبان - که مطالعه آنها در این سیر الزامی نیست ولی کسانی که علاقمند مطالعه بیشتر بودند می‌توانند به آن مراجعه نمایند - معرفی می‌شود؛ کتابهای مرحله اول اندیشه توحیدی: ۱۰ کتاب «روح توحید نفی عبودیت غیر خدا» مولف: مقام معظم رهبری. نشر صهبا. این نوشتار، مقاله‌ای از حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای است که اولین بار، در سال ۱۳۵۶ چاپ شده است. معظّم‌له آن را به درخواست یک دانشجو و در پاسخ به این سؤال که «اعتقاد به توحید، عملاً چه نقشی در زندگی انسان دارد؟» نوشته‌اند. عنوان مقاله، نام یکی از فصول کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» است؛ و مطالب آن، بسط‌داده‌شده مطالب همان فصل است. معظّم‌له در این مقاله از هفتاد و هشت آیه توحیدی قرآن استفاده کرده‌اند. مکتب امام: ۱۱ کتاب «رستاخیز شگفت‌انگیز، دکترین جمهوری اسلامی ایران»، پیام مقام معظم رهبری به مناسبت اولین سالگرد امام راحل، تهیه و تدوین مؤسسه فرهنگی پژوهشی انقلاب اسلامی. مقام معظم رهبری حفظه‌الله تعالی در تاریخ دهم خرداد ۱۳۶۹ پیام مبسوطی به مناسبت اولین سالگرد رحلت حضرت امام

(ره) خطاب به ملت ایران ایراد فرمودند و خود در محتوا و انگیزه این نوشته بیان داشتند: «اکنون، يك سال پس از رحلت آن پدر دلسوز و مرشد و معلم آگاه و حکیم، این جانب لازم می‌دانم اساسی ترین معارف انقلاب را که همه در شمار بیانات مکتب انقلاب و برخاسته از اصول و احکام اسلام است، يك بار دیگر به برادران و خواهران خود تذکر داده، همه ی ملت انقلابی و شجاعان را به توجه و اهتمام روزافزون نسبت به آن ها دعوت کنم.» طبعاً این اثر که متضمن اساس ترین معارف انقلاب به انتخاب بزرگ معلم انقلاب پس از حضرت امام است راهنمای خوبی برای دریافت برجسته ترین خطوط اندیشه امام رحمة الله علیه آن هم به وجهی مختصر و معتبر است. انقلاب اسلامی: کتاب «فشرده ای از تاریخ انقلاب اسلامی»، مقام معظم رهبری. نشر صهبا. این نوشتار متن سخنرانی حضرت آیت الله خامنه‌ای در ۱۲ بهمن ۱۳۶۲ (مراسم پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی)، با موضوع مروری بر تاریخ و خصوصیات مقاطع مهم انقلاب اسلامی است. مقطعی که در این سیر تاریخی بررسی شده؛ آغاز نهضت تا قیام ۱۵ خرداد، ۱۵ خرداد تا رحلت فرزند امام خمینی، رحلت فرزند امام تا بازگشت امام به ایران، مقطع پیروزی، از پیروزی تا همان مقطع بهمن سال ۶۲، بوده است. در بخش دیگری از سخنرانی، با استفاده از پانزده آیه سیاسی قرآن، تفسیری الهی و قرآنی از انقلاب اسلامی ارائه می شود. در مقدمه این کتاب کوچک نگاهی گذرا به زندگی مقام معظم رهبری حفظه الله تعالی شده که خود بر لطف کتاب افزوده است. در مقدمه آمده «سخنرانی آقای خامنه‌ای با اینکه عنوانی تاریخی دارد، اما کاملاً کاربردی و با رویکرد صدور مبانی انقلاب ارائه شده است.» سلوک انقلابی: کتاب «جهاد اکبر یا مبارزه با نفس»، امام خمینی، موسسه حفظ و نشر آثار امام. متن پیاده شده درس های امام خمینی (س) درباره اهمیت و لزوم تهذیب نفس می باشد که در نجف اشرف ایراد شده است. این رساله که در عین اختصار نکات اخلاقی و تربیتی و سیاسی فراوانی را مشتمل است، قبلاً به صورت ضمیمه کتاب ولایت فقیه بارها به چاپ رسیده است. اولین چاپ این کتاب در سال ۱۳۷۲، همراه با مقدمه و توضیحات از سوی انتشارات مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) منتشر گردیده است.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: راه بسیار مفید و با برکتی را شروع کرده‌اید و بحمدالله استاد محترم با آن نظم دقیق فکری خود، طرح خوبی را شکل داده‌اند که به نظر بنده جوانب مختلفی در آن مد نظر قرار گرفته است و از یک بُعدی بودن در اخلاق و یا در سیاست و یا در سلوک، انسان را آزاد می‌کند. موفق باشید